

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :54045643-610-1 -928
Konu :Yazılı Soru Önergesi

27.11.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :20.09.2018 tarihli ve 43452547-120.07-354413 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Murat ÇEPNİ'ye ait 7/1503 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/1503 (2 sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT ÇEPNİ'YE AİT 7/1503 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca fındık sektörüne yönelik, üretim, tüketim, piyasa durumu, dış ticaret, fiyat değişimleri vb. tüm unsurlar takip edilmekte ve ilgili tüm birimlerle işbirliği içinde ortak çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımız ilgili kuruluşu olan Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından fındık hasadı ve piyasa fiyatları yakından takip edilmektedir. TMO üretimin sürdürülebilirliği ve piyasalarının düzenlenmesini sağlamak amacıyla geliştirdiği politikalar ile üretici ve tüketicinin yanında olmaktadır.

Bu kapsamda, fındık piyasa fiyatlarının üreticilerin aleyhine seyrettiği durumlarda TMO tarafından müdahale alım fiyatı açıklanarak alım yapılmaktadır. Fındıkta fiyatların üretici aleyhine düşmesinin önlenmesi, fiyat istikrarı ve piyasa regülasyonunun sağlanması için TMO tarafından 2018 yılı Ekim ayı içerisinde Levant kalite Fındık için 14,00 TL/kg, Giresun kalite Fındık için ise 14,50 TL/kg fiyat açıklanmış ve 1 Kasım 2018 tarihinden itibaren alımlara başlanmıştır. Ayrıca TMO 2018 yılı sonuna kadar kabuklu fındık satışı yapmayacaktır.

2009 yılında Bakanlığımızca Ülke genelinde uygulanan Yeni Fındık Stratejisi kapsamında; üreticilerimizi fındık fiyatlarında meydana gelebilecek düşüşlere karşı korumak, üretim maliyetini azaltarak karlılığı artırmak, fındık üretiminde sürdürülebilirliği sağlamak ve olumsuz iklim şartları nedeniyle ürün alamayan üreticilerimizin mağduriyetini gidermek amacıyla fındık üretimine izin verilen illerde ruhsatlı alanlarda fındık üretimi yapan üreticilerimize 2009-2018 yıllarında toplamda 6,9 Milyar TL fındık alan bazlı gelir desteği ödemesi yapılmıştır. Ayrıca mazot ve gübre destekleri de verilmektedir.

Bakanlığımızca yaşlı ve ekonomik ömrünü tamamlamış fındık bahçelerinin yenilenmesi çalışmaları kapsamında öncelikle üstün verimli, kaliteli, pazarlanabilir ve soğuğa dayanıklı fındık fidanı ihtiyacının karşılanması için çalışmalara başlanılmıştır.

Bakanlığımız tarafından fındıkta verim ve kaliteyi artırma çalışmaları kapsamında; İl/İlçe Müdürlüklerimizce gübreleme, budama, dondan korunma yöntemleri, fındık yeşil kokarcası, fındık filiz güvesi, fındık kozalak akarı, külleme gibi hastalık ve zararlıları için uygulanması gereken kültürel önlemler ve ilaçlı mücadele, hasat, harman, kurutma, depolama, aflatoksin oluşumu, İyi Tarım Uygulamaları ve Organik Fındık Yetiştiriciliği vb. konularda üreticilere yönelik eğitim çalışmaları yapılmakta, örnek bahçeler oluşturularak çiftçilere uygulamalı olarak gösterilmektedir. Eğitime katılan üreticilere ayrıca liflet, el kitabı, zirai mücadele ilacı, budama makası ve testere dağıtımı yapılmaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımız Giresun Fındık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünce 16 ilde fındıkta verim ve kaliteyi arttırmaya yönelik üniversiteler, STK ve ilgili diğer kuruluşlarla işbirliği içerisinde projeler yürütülmektedir.

Bakanlığımız Giresun Fındık Araştırma Enstitüsünce 3 yeni çeşit tescil edilmiştir. Yeni tescil edilen Okay 28, Giresun Melezi ve Allahverdi isimli çeşitler ve daha önce tescil edilen çeşitlerle sertifikalı fidan üretimine yönelik damızlık üniteler kurulmuş ve sertifikalı fidan üretim çalışmaları devam etmektedir. Tescilli ve ismine doğru çeşitlerin 2019 yılında

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

sertifikalı fidan üretimine başlanacaktır. Sertifikalı fidan üretimine geçilmesi ile birlikte daha verimli ve hastalıktan arı fidanlarla fındık bahçelerinin yenilenmesi yönünde projeli çalışmalar yürütülecektir.

Bakanlığımız Giresun Fındık Araştırma Enstitüsünce Ordu ve Giresun İllerinde yaşlı fındık bahçelerinde 2010-2013 yılları arasında yürütülen ‘Yaşlı Fındık Bahçelerinde Yenileme Budamalarının Verim ve Kaliteye Etkilerinin Belirlenmesi’ projesi ile 3 yıl boyunca yapılan iyi tarım uygulamaları neticesinde (ocaktaki dal sayısını sınırlandırma, budama, toprak ve yaprak analizine dayalı gübreleme, hastalık-zararlılarla tekniğine uygun şekilde mücadele vb.) ortalama %38 verim artışı olmuştur.

Bakanlığımızca Ordu İlinde teraslama yapılarak yeni fındık bahçesi tesis çalışmalarına 2012 yılında başlanmıştır. 2012 yılında 20 dekar, 2013 yılında ise toplam 38,5 da fındık bahçesi tesis edilmiş olup, 2017 yılında ise 101 dekar daha yeni fındık bahçesi tesis edilmiştir. Bahçe yenileme çalışmalarında Giresun Fındık Araştırma Enstitüsünce yetiştirilen fidanlar ve projeli bahçelerden alınan fidanlar kullanılmıştır. Fidan üretiminin artırılmasının ardından bahçe yenileme çalışmalarının diğer iller ve çiftçilerde yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Trabzon İlinde Bakanlığımız ile Mülga Fındık Tanıtım Grubu, Trabzon Ticaret Borsası ortak çalışması ile fındık bahçesi yenileme ve yeni dikim sistemleri ile örnek bahçe oluşturma çalışmalarına 2013 yılında başlanmıştır. 2013-2014 yıllarında toplam 23 da alanda 10 bahçe kurulmuştur. 2014 yılında Bakanlığımızca 114 da alanda 45 bahçe daha tesis edilmiş olup toplamda 137 da alanda 55 bahçe kurulmuştur.

Ayrıca 2014 yılından itibaren Fındık ile ilgili Bakanlığımız ve Karadeniz İhracatçı Birlikleri (KİB) ortak projeler yürütülmektedir. Bu projeler:

- Fındıkta Tozlayıcı Çeşitlerin Meyve ve İç Özellikleri Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi
- Fındıkta Sertifikalı Fidana Geçiş Projesi,
- Bazı bitkisel ekstraktların Fındık Yeşil Kokarcası (Palomena prasina L. (Hemiptera: Pentatomidae)’ye karşı toksik, repellent, beslenme, yumurtlama ve üremeyi engelleyici özelliklerinin belirlenmesi,
- Fındık Kokarcası Mücadelesinde Farklı Mücadele Yöntemlerinin Etkinliğinin Araştırılması,
- Fındıkta İlkbahar Donlarından Korunmak İçin Yaprak Tomurcuklarının Açımını Geciktirici Bazı Uygulamalar,
- Doku Kültürü Laboratuvarı Alt Yapı projesidir.

Fidan üretiminin artırılmasının ardından bahçe yenileme çalışmalarının diğer iller ve çiftçilerde yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Ayrıca Bakanlığımızca mevsimlik tarım işçilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi amacıyla başta Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde çalışmalar yürütmektedir.